

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

De ved kommunalreformen gennemførte ændringer i landets kommunale styrelsesordning samt i den kommunale inddeling nødvendiggør en ændring af folketingsvalgloven.

Den kommunale styrelseslov (lov nr. 223 af 31. maj 1968 som ændret ved lov nr. 219 af 4. juni 1969), der træder i kraft den 1. april 1970, gør en række hovedsagelig formelle ændringer af folketingsvalgloven påkrævet, især for så vidt loven bygger på den gældende kommunallovgivnings sondring mellem sogne- og købstadkommuner. Det gælder reglerne om valglisternes fremlæggelse og bekendtgørelsesmåden for afholdelse af valg og afstemningstiden. For de kommunale valgs vedkommende er der ved lov nr. 168 af 18. april 1969 gennemført tilsvarende konsekvensændringer.

Den ved loven om revision af den kommunale inddeling (lovbekendtgørelse nr. 86 af 24. marts 1969) gennemførte nedsættelse af antallet af amtskommuner og amter må bevirke en tilsvarende reduktion af antallet af amtskredse med en heraf følgende midlertidig omfordeling af mandaterne på områder og stor- og amtskredse. Ligeledes må der som konsekvens af de gennemførte kommunesammenlægninger gennemføres ændringer i valgkredsfortegnelsen.

Udover de ændringer, som er forårsaget af den kommunale reformlovgivning, foreslås enkelte andre ændringer i folketingsvalgloven.

Idet der med hensyn til enkeltheder i forslaget henvises til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, skal man med hensyn til de ændringer, der vedrører valgkredsinddelingen samt den stedlige mandatfordeling, bemærke følgende:

Efter folketingsvalglovens § 17, stk. 2, er landet inddelt i 3 områder, nemlig hovedstadens område bestående af 3 storkredse, øernes område bestående af 9 amtskredse og Jyllands område bestående af 11 amtskredse, i alt 23 stor- og amtskredse. Bortset fra Sønderjylland, hvor de nuværende 3 amter udgør én amtskreds, følger de nuværende 20 amtskredse stort set den gældende amtsinddeling.

Efter den nye amtskommunale inddeling, jfr. bekendtgørelse nr. 86 af 24. marts 1969 af lov om revision af den kommunale inddeling, vil landet fra den 1. april 1970 være inddelt i 14 amtskommuner med tilsvarende amter. Den ny amtskommunale inddeling nødvendiggør en ændring af den nuværende inddeling i amtskredse, idet inddelingen i amtskredse bør være sammenfaldende med inddelingen i amtskommuner og amter. Det nuværende antal amts-

kredse (20) må derfor reduceres med 6, heraf 2 i øernes område og 4 i Jyllands område.

Herefter vil inddelingen i stor- og amtskredse blive følgende:

Hovedstadens område:	3 storkredse.
Øernes område:	7 amtskredse.
Jyllands område:	7 amtskredse.

Efter en sådan ændring vil det være nødvendigt at foretage ny fordeling af mandaterne på områder og stor- og amtskredse, idet denne fordeling, den såkaldt stedlige mandatfordeling, er foretaget på grundlag af den i loven nævnte inddeling af landet i 23 stor- og amtskredse.

Reglerne for denne fordeling indeholdes i folketingsvalglovens § 17, stk. 5, hvorefter den stedlige mandatfordeling foretages på grundlag af forholdstal, der for hver kreds (område, stor- og amtskreds) bestemmes som summen af:

1. kredsens folketal,
2. kredsens vælgertal efter det sidst offentliggjorte folketingsvalgs resultater, og
3. kredsens areal i km² multipliceret med en faktor, der i 1953 på grundlag af folketællingen og folketingsvalget i 1950 fastsattes til 25, men som ændres i samme forhold som summen af folketal og vælgertal for hele landet ændres i sammenligning med de tilsvarende tal fra 1950.

Den nuværende fordeling, der er fastsat i indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 5 af 10. januar 1962 på grundlag af den i året 1960 afholdte almindelige folketælling, vælgertallet ved folketingsvalget i 1960 samt en arealfaktor beregnet til 27,317775, skulle efter de gældende regler først være ændret efter offentliggørelsen af den i 1970 afholdte almindelige folketælling, hvilket i praksis vil sige i 1972.

Indtil en ny stedlig mandatfordeling kan foretages efter den i 1970 afholdte almindelige folketælling, foreslås foretaget en midlertidig mandatfordeling efter de i § 17 indeholdte regler, dog med den ændring, at registerfolketallet pr. 1. januar 1969 lægges til grund ved fordelingen i stedet for folketallet efter den i 1960 afholdte almindelige folketælling. Herefter vil mandaterne på områderne blive fordelt således:

	Nugældende fordeling:	Forslag:	Difference:
Hovedstadens område..	29	25	÷ 4
Øernes område.....	64	67	+ 3
Jyllands område.....	82	83	+ 1
Tilsammen...	175	175	0